

Hauptmann in dr. Con- don sta baje obče- vala pred zločinom

Trenton, N. J., 24. marca. — Zagovorniki na smrt obsojene- ga Bruno Hauptmanna preisku- jejo te dni koliko je resnice na govoricah, ki so se pojavile zad- nje dni in ki pravijo, da sta bi- la dr. Condon in Hauptmann večkrat skupaj v enem restav- rantu v Bronxu, še predno je bil sin Lindbergha ugrabljen.

Lastnik dotičnega restavran- ta je neki Frederick Hahn. Rest- avrant se nahaja v bližini hi- še, kjer je stanoval Haupt- mann. Slednji je mnogokrat zahajal v dotični restavrant, kjer je igral karte in več potov se mu je pridružil tudi dr. Con- don.

Dr. Condon je oni profesor, ki je pregovoril Lindbergha, da je plačal Hauptmannu \$50.- 000 odškodnine. Denar je dr. Condon osebnost izročil "Haupt- mann" ne nekem pokopalsku.

Medtem se je pa tudi Haupt- mann v zaporih izjavil, da je videl dr. Condona večkrat pred marcem leta 1932, ko je bil od- peljan sin Lindbergha. Haupt- mann je imel v bližini City Islanda čoln, in takoj zraver pritana se je nahajal urad zem- ljiške družbe, katere načelnik je bil dr. Condon.

Zagovornik Hauptmanna odvetnik Fisher, ima samo še 6 dni, da stopi pred sodnika Trencharda in na podlagi teh govoric zahteva novo obravna- vo za Hauptmanna predno mo- ra slednji na električni stol 31. marca. Medtem pa Hauptmann molči v zaporih in tudi ni bil pri volji sprejeti governerja Hoffmanna, ki je zahteval po- govor z njim.

Vest iz domovine

Zalostna vest je dobila iz do- movine Mrs. J. Paulin, 14903 Westropp Ave., da je namreč umrl njen brat John Ažel, po domače Tekavec, doma v Dol. Ponikvah pri Trebnjem na Do- lenjskem. Tu zapuška tri se- stre, Mrs. John Paulin, Mrs. Sophie Lovko in v državi New York pa Mrs. Frances Kenik. V starem kraju zapuška sestro in družino. Tudi v Clevelandu je bil dobro poznan, ker je ži- vel mnogo let na 53. cesti. Naj- mu bo rahla domača zemlja!

Zenske čistilke

Predsednik mestne zbornice Joseph Artl je imenoval pose- ben odsek, ki naj preišče plače ženskih čistilk v mestni hiši. Dočim se zvišujejo plače višjim uradnikom, so popolnoma po- zabili na te sirote. Artl pripo- roča, da bi morala znašati pla- ča mestnih čistilk najmanj 45 centov na uro. Sedaj so plača- ne po 30 centov na uro.

Ogromne zaloge živeža

Zvezna vlada je poslala sil- ne množine živeža v poplavlje- ne kraje države Ohio in Penn- sylvanija. Iz vladnih skladišč je bilo te dni odposlanih 27.- 000.000 funtov mesa, zelja, krompirja, žita, sadja in kon- serviranega mleka.

Umor in samomor

Iz Alliquippa, Pa., se poroča, da je včeraj tam Krist Berkič, star 38 let, v hipnem napadu blaznosti radi stalne nezaposel- nosti ustrelil svojo ženo, nakar je tudi sebi končal življenje.

Italijani zopet obtože- ni, da se poslužujejo strupenih plinov

Addis Ababa, 24. marca. — Abesinski generalni armadni- stan iz Quroma poroča, da se Italijani na vsej severni fronti ponovno poslužujejo najbolj različne vrste strupenih plinov, in da se imajo le strupenim pli- nom zahvaliti, da so spleh kaj napredovali.

V okolici Ašanga jezera in ob reki Takazee so Italijani po- polnoma presenetili Abesince, ko so spustili nenavadno visoko količino strupenih plinov nad abesinsko taborišče. Abesinci kolikor jih ni bilo zadušenih, so se morali umakniti.

Abesinska vlada nadalje tr- di, da se Italijani ne poslužuje- jo strupenih plinov samo na fronti, pač pa tudi napram ci- vilnemu prebivalstvu, ki se na- haja stotine milj daleč od bo- išč. Abesinska vlada je po- novno protestirala pri vodstvu Lige narodov.

Iz Rima se poroča, da je la- ška armada napredovala na se- verni kot na južni fronti. Če- severne armade je Quoram, do- čim je cilj južne armade trd- java Harar, drugo največje nesto v Abesiniji.

Gozdna armada

Iz Washingtona se poroča, da se je predsednik podal pri- škui nasprotnikov znižanja števila fantov v gozdni armadi. Dogovorili so se, da bo znaša- lo število fantov v taboriščih 100.000, namesto 300.000 kot je predsednik prvotno svetoval. To pomeni, da bo gozdna arma- da veljala strica Sama letos \$200.000.000 več kot prvotno nameravano.

*Francoski parlament je končal svojo postavno dobo. Nov parlament se zbere 1. ju- nija.

Nagrade iz razstave

Pretekli ponedeljek so bile razdeljene sledeče nagrade na Grdinovi razstavi v S. N. D.: Ida Slencas, 1341 E. 65th St.; Mrs. F. Fabian, 1063 Addison Ro.; Mrs. Paulina Bradach, 1263 E. 61st St.; Mrs. Pirnat, 1050 E. 67th St. in Mrs. Mary Može, 1014 E. 70th St. Nagra- de bo firma A. Grdina in Sino- vi dopeljala na domove potem ko bo razstava zaključena.

Rodovitna zemlja

Povodnji zadnjega tedna so odnesle silovite množine rodo- vitne poljske in vrtnje zemlje glasom izjave poljedelskega od- delka vlade. Računa se, da je voda odnesla najmanj 250 mili- jonov akrov rodovitne zemlje, in skoro vse to so reke splavile v morje. Ta zemlja je nenado- mestljiva. Narava ustvari pri- bližno na 400 let en palec viso- ko nove rodovitne zemlje.

Pevski zbor Slovan

Pevcem pevskega zbora "Slovan" se naznanja, da se vr- šijo vaje tudi ob sredah, in to za nedoločen čas. Vaje se vrši- jo ob 7. zvečer pri Jakšetovih na 200th St. in Shawnee Ave. Naj bodo vsi pevci ob določe- nem času na mestu. — Tajnik.

Seja

Staršem mladinskega pevske- ga zbora "Ilirija" v Collinwoodu se naznanja, da se vrši v četr- tek večer ob 7.30 seja v cerkve- ni dvorani. Prošeni so vsi, da se udeležijo.

250,000 vladnih delav- cev poslanih v po- plavljene kraje

Washington, 24. marca. Vlad- na Werks Progress administra- cija je danes mobilizirala 250.- 000 WPA delavcev, da pomagajo ljudem v poplavljenih krajih, da se čimprej povrnejo normal- ne razmere.

Predsednik Roosevelt je na- ročil relifnemu administratorju Hopkinsu, da mora v enajstih državah, ki so prizadete od po- vodnji, vporabiti vse sile, ki so zvezni vladi dane na razpolo- go, da se gorje trpečih čim prej olaj- ša. Predsednik ni šel prej iz Washingtona na počitnice, do- kler se ni prepričal da je zadeva v redu.

Nadalje je predsednik odre- di, da se za poplavljenе kraje takoj določi \$25.000.000 za relif- na dela. \$18.000.000 je bilo že zadnji teden določenih. Ta de- nar je poleg one vsote, ki je do- ločena za redna WPA dela v po- plavljenih krajih.

Relifni administrator Hopkins je poslal vsem guvernerjem v prizadetih državah navodilo, da vporabijo WPA delavce za re- šilna in čistilna dela. Vsi ti de- lavci bodo plačani iz zvezne bla- gajne in nimajo posamezne dr- žave nobenih stroškov pri tem.

Prvotna poročila, da je popla- va naredila več kot en tisoč mili- jonov dolarjev škode, so bila pretirana. Predsednik je dobil zagotovilo, da škoda ne bo pre- segala \$150.000.000, zlasti ker bodo vladni delavci doprinesli največje delo pri čiščenju in popravljenih v prizadetih krajih.

Smrtna kosa

Po šest-mesečni bolezni je preminula Mrs. Lucija Boldan, rojena Golovšek. Stara je bila 55 let. Stanovala je na 3546 E. 80th St. Ranjka je bila doma iz fare Griže pri Celju. 18 let je bivala v Akronu, odkoder se je preselila v Cleveland pred 3. leti. Bila je članica podružnice št. 18 S. Z. Z. T. u zapuška zalujoče- ga soproga Franka in sestro Frances, poročeno Zakel, v Akronu. Pogreb ranjke se vrši iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 3515 E. 81st St. v pe- tek jutraj. Bodi ranjki ženi ohranjen blag spomin! Naše iskreno sožalje sorodnikom!

Mestno poslovanje

Mestna zbornica je pri svoji zadnji seji sprejela določbo, da najame ekspertne pregledo- valce knjig, ki bodo nepresta- no nadzirali mestno poslovanje, kar se tiče financ. Tako pre- gledovanje knjig zahteva mest- ni čarter, toda odkar so bili re- publikanski župani na krmilu vlade se pregledovanje ni vrši- lo. Sedaj ko so demokrati na krmilu v mestni zbornici, so za- htevali, da se vrši strogo nadzi- ranje mestnih računov.

Posebno naznanilo

Vodstvo Grdinove razstave naznanja, da bo nocoj večer pri vchodu v dvorano navzoča čla- nica Rdečega križa, ki bo nabirala prostovoljne darove za prizade- te ob priliki zadnje povodnji. Kdor more kaj prispevati naj to drage volje stori. Vsak dar je dobrodošel!

Smrtna kosa

Sinoči je preminul rojak John Perušek, 14222 Westropp Ave. Pogreb bo vodil August F. Sve- tek. Podrobnosti jutri.

Povodenj v Warren, Ohio

Warren, Ohio, 24. marca. — Reka Mahoning, ki teče skozi Warren, Niles in Youngstown, je nevarno narastla in je pone- kod že zalila pota. Iz Warre- a je že pobegnilo stotine ljudi, ki so stanovali v bližini, kamor je voda pridrla. Deževje zad- njih dni je povzročilo narašča- nje reke. Ljudje bežijo tudi iz Leavittsburga, Newton Fallsa in Phalanxa, kjer je voda pre- stopila bregove. V Warren je že utonil neki nepoznani moški in ognjegasišče iščejo v vodi še dvoje nadaljnjih trupel. Nevar- nost preti tudi naselbini Sharon, Pa., kjer je mnogo Slovencev. Voda je narastla na 11,05 čev- ljev, in če naraste do 12 čev- ljev, bo prestopila bregove. Tu- di iz Pittsburgha se poroča, da se je reka Monongahela zopet začela dvigati.

Grdinova razstava

Sinoči je bil poset Grdinove razstave zopet izredno velik. Vršiti sta se morala dva pro- grama, da se je zadovoljilo vsem. Vodstvo razstave cení, da je dosedaj obiskalo razsta- vo nekako 14.000 ljudi. Sino- či sta vodila program Mr. Louis Seme in Mr. Nick Malović. Na- stopil je mladinski zbor pod vodstvom g. Semeta. Mr. Ma- lovič je pa znan kot vodja ne- deljskega Grdina radio progra- ma. Ogromen aplavz je pričal, da so ljudje bili zadovoljni. Si- noči so sledeči dobili nagrade: H. P. Lindbery, 5445 Homer Ave., Miss Bittenc, 922 Alham- bra Rd., Agnes Kus, 1237 E. 61st St., F. Petkovšek, 1168 E. 60th St., in Mrs. J. Sezon, 20151 Arbor Ave.

Danes popoldne je razstava zlasti za ženske in lepa darila se bodo oddajala. Zvečer je prva predstava ob 7.15, druga ob 9. uri. Nocojšnji program bo najlepši po vsebini. Nocoj je tudi zaključek razstave. Ju- tri bo čez dan v Grdinovi pro- dajalni na Waterloo Rd., demon- stracija Grand peči in so go- spodinje vabljene, da pridejo in vidijo, kako se da narediti naj- finejše pecivo.

Tragedija

Pred več meseci je dospela v Cleveland 19-letna Gertrude Craft iz Louisville, O. Prišla je k svoji teti Mrs. Marie Dan, 6910 St. Clair Ave., ker se je hotela izogniti zlobnim jezi- kom, ki so govorili o splavu, o razporoki, o neprestanih plesih, katerih se je dekle baje udele- ževalo. Njena teta Mrs. Dan, se je trudila, da dobi za neča- kinjo delo. Mnogo tednov se je ženska trudila, pa zaman. V ponedeljek je šla Mrs. Dan zo- pet v mesto, da dobi delo za Gertrude. Ko se je vrnila do- mo, je iskala nečakinjo po hi- ši a zaman. Končno je šla te- ta v podstrešje, da spravi sku- paj perilo. V podstrešju je do- bila svojo nečakinjo — obeše- no. Dekle se je pred samomo- rom obleklo v najboljšo oble- ko, popudralo lice in parfumi- ralo.

Za Kulturni vrt

Društvo sv. Ane št. 150 K. S. K. J., je prispevalo za Kulturni vrt svoto \$5.00. Za spomenik Simon Gregorčiča \$2.50 in za Ivana Cankarja \$2.50. Iskrena hvala!

* Glavno rusko mesto Moskva hitro narašča v prebivalstvu. Najnovejši štetje izkazuje 3.- 641.500 prebivalcev.

425 oseb je brez strehe, ko se umika voda v svoje struge

Polagoma se umikajo reke v svoje struge, potem ko so s po- plavami povzročile naravnost ogromno škodo. Oblasti so do- gnale, da je tekom povodnji na- šlo smrt vsega skupaj 172 oseb. Uradno in neuradno se cení ško- da radi poplave na \$500.000.000, dočim je vsega skupaj v raznih državah 425.000 ljudi brez stre- he.

V državi Pennsylvaniji je iz- gabilo življenje vsega skupaj 12 oseb, 300.000 ljudi je brez strehe in vlada cení škodo v tej državi na \$200.000.000. Gover- ner Earle je že zahteval \$10.- 000.000 pomoči, in župan mesta Johnstown enako vsoto.

V državi Ohio je povodenj za- htevala štiri življenja. Brez strehe je od 10.000 do 12.000 oseb. Škodo se preцениli na 10 do 12 milijonov dolarjev. Se- natorji zahtevajo od kongresa \$1.000.000 za takojšnjo pomoč.

V West Virginiji znaša število smrtnih slučajev 18, brez stre- he jih je 24.000, in proračunana škoda znaša \$5.000.000. Jako je bila prizadeta država Mas- sachusetts, kjer je izgubilo živ- ljenje deset oseb, a škoda znaša do \$200.000.000 in je nad 50 tisoč oseb brez stanovanja.

V ostalih osmih državah znaša škoda radi poplave nekaj nad 50 milijonov dolarjev in je izgubilo 27 oseb življenje. V raznih dr- žavah je danes na delu nad 400 tisoč delavcev, to je narod. gar- da, WPA delavci, člani Rdečega križa in rešilno moštvo, da po- magajo ljudem, da pridejo zopet do svojega.

Boljše ceste

Avto klub v Clevelandu po- roča, da so ceste v okolici me- sta do razdalje 60 milj skoro v normalnem stanju. Pred par dnevi skoro ni bilo mogoče vo- ziti po njih. Tudi vse železni- ce naznanjajo, da imajo zopet normalen promet med Pitts- burghom in Clevelandom. Tele- fonska družba v Clevelandu je poslala v Pittsburgh 41 izurje- nih električarjev, kjer poprav- ljajo telefonske žice.

WPA in povodenj

Zvezni senator države Ohio Vic Donahey je brzojavil iz glavnega mesta včeraj, da bo zvezna vlada v državi Ohio od- redila kakih 40.000 WPA de- lavcev, da čistijo od blata me- sta, ki so bila prizadeta po povodnji. WPA delavci bodo po- pravljali tudi mostove in javna pota.

Eno leto v bolnici

Pretekli teden se je iz Char- ity bolnice vrnil na svoj dom Mr. Jos. Opeka. V bolnici se je zdravil ravno eno leto. Joe je dobil pred enim letom v to- varni The White Co., težke po- škodbe na nogi, da je vzel zdravnike eno leto, predno so mu naravnali nogo tako, da zo- pet lahko hodi. Upamo, da bo noga v doglednem času zopet popolnoma zdrava!

V bolnico

V Glenville bolnico je bila od- peljana Ana Ponikvar, 5710 Bonna Ave. V ponedeljek jutraj je srečno prestala operacijo. Nahaja se v sobi št. 117. Obiski niso še dovoljeni.

* V glavnem mestu Romunske so zgradili tekom zadnjih treh let 7000 novih hiš.

Vlada namerava iztre- biti vse slabotne banke v Zedinjenih državah

Washington, 24. marca. The Federal Deposit Insurance Cor- poration, vladna organizacija, ki garantira vloge v ameriških bankah, namerava tekom pri- hodnjih dveh let reorganizirati ameriške banke s tem, da bo iz- trebila slabotne banke, ki jih bo združila z močnejšimi ali pa jih bo likvidirala.

Načelstvo omenjene vladne korporacije je zahtevalo od kon- gresa, da se podaljša za dve le- ti moč korporacije, tako da bo slednja lahko kupovala premo- ženje v bankah, katerih vloge so zavarovane. Po mnenju vlad- nih bančnih ekspertov bi bilo najboljše, ako se slabotne banke združijo z močnejšimi bankami.

Vladna FDIC korporacija je bila prvotno ustanovljena samo za dve leti, tako da se ji da pri- lika dognati, kako poslujejo ameriške banke. Zahteva, da se ta oblast prizna vladni korporaci- ji še za naslednja dve leti, jas- no kaže, da namerava ameriška vlada reorganizirati banke.

Prepovedano bo voliti

Iz Washingtona se poroča, da je kongresman Pettengill vložil v zbornici poslancev predlog, glasom katerega se prepoveduje ameriškim držav- ljanom voliti. Pettengill je po- vedal, da se vse premalo držav- ljanov udeležuje volitev. "In najbolj uspešno sredstvo, da se Amerikance spravi na volišče je, prepovedati glasovanje. Ko bo glasovanje enkrat prepove- dano, bo sleherni hotel voliti. Tako se je zgodilo tudi s prohi- bicijo. Ko je bila prohibicija, upeljana, se je vsak Amerika- nec potrudil, da poskusi opoi- no pijačo, ki je bila postavno prepovedana."

Pionir umrl

Po dolgi bolezni je včeraj zju- traj preminul v mestni bolnici dobro poznani rojak Mike Tom- sič v visoki starosti 82 let. Sta- noval je pri hčeri Mary na 520 E. 152nd St. Ranjki je bil doma iz vasi Jama, fara Žužemberk, odkoder je prišel v Ameriko leta 1891. Tu zapuška zalujoče tri hčere Mary, poročena Smith, Ana, poročena Jane in Caroline, poročena Tekaučič, in sina Mike. Truplo pokojnega se bo naha- jalo v pogrebem zavodu August F. Svetek na 478 E. 152nd St. Čas pogreba bo naznanjen jutri.

Amerikanci pomagajo

V Clevelandu se je do včeraj nabralo \$65.113 prostovoljnih darov za poplavljenice. Mestna zbornica je prispevala \$5.113, ko je odločila, da gre čisti do- biček od neke rokoborbe v mestnem avditoriju za poplav- ljenice. Ljudje vsepovsod z ve- seljem prispevajo za ljudi, ki so v poplavi zgubili vse, kar so imeli.

Zadušnica

V četrtek 26. marca se bo brala ob 7. uri jutraj sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnim Joseph Kotnikom. Sorodniki in prijatelji ranjkega so proše- ni, da se udeležijo.

Akcija za poplavljenice

Na zadnji seji Progressivne trgovske zveze v Collinwoodu je bilo sklenjeno, da z a č n e Trgovska zveza z akcijo za slo- venske poplavljenice. Podrob- nosti bodo poročane v časopisu.

Francozi se pripravlja- jo, da prisilijo Nem- čijo na kolena

Berlin, 24. marca. — Nemčija je včeraj zavrnila ponudbe raz- nih evropskih držav glede rešit- ve evropske krize, toda obenem je pustila vrata odprta za no- va pogajanja. Hitler bo v naj- krajšem času doposlal nove na- svete za rešitev krize, ki je na- stala, ko je nemška armada za- sedla Porenje.

Medtem se pa pripravlja se- daj Francija, da nastopi, če bo do Hitlerjevi nasveti nesprijem- ljivi. Ako bo odgovor nemške vlade negativen, tedaj bo Fran- cija pozvala Anglijo in Italijo, ki sta skupno s Francijo podpisi- lali locarnsko pogodbo, da na- stopita proti Nemčiji, ki sama priznava, da je to pogodbo kr- šila.

Ako pa Anglija, Italija in Bel- gija odrefejo podporo Franciji, tedaj bo slednja samostojno na- stopila. Najprvo bo Francija začela izvajati ostre finančne sankcije proti Nemčiji in usta- vila njen kliring, potem katere- ga je sedaj Nemčija dobivala tako potreben tujezemski kredit in denar.

Številni ekonomski prepriča- ni, da se Nemčijo lahko prisili na kolena tekom treh mesecev, ako se začne izvajati proti njej finančne sankcije, ker Nemčija absolutno potrebuje tujezemski denar za nakup surovin.

Pariz, 24. marca. — V fi- nančnih krogih se sliši, da bo skušala odbiti Nemčija večje mednarodno posojilo in da bo s tem denarjem odkupila kolonije, katere je imela v posesti pred svetovno vojno. Toda Italija, Portugalska in Južna Afrika do- slej o teh predlogih niti slišati niso hotele. Nadalje namerava Nemčija odkupiti tudi Poljski koridor, Slezijo in Memel.

Nevarne operacije

Pred mnogimi leti nismo do- sti slišali o operacijah na slepi- ču. Ali je bilo podnebje dru- gačno, ali so ljudje bolj pripro- sto živeli, uživali drugačne vr- ste hrano ali pa so bili bolj trd- nega telesnega sistema, skrat- ka, o operacijah na slepiču je bilo pred 30. leti jako malo sli- šati. Danes pa se dnevno vrši v Clevelandu po raznih javnih in privatnih bolnicah, do 50 ta- kih operacij. Dočim je večina takih operacij uspešna, pa tudi mnogo bolnikov podleže opera- cijam. Odvisno je od čvrstosti belnika, ali od časa, ko je bol- nik se zadrževal in se ni hotel takoj podvreči operaciji. Naše jednote plačujejo letno do 60 tisoč dolarjev za enake opera- cije, koliko pa je ljudi, ki niso pri društvih in jednoti, in ki so operirani.

Pol-dolarski novce

Zvezni senator Robert Bulk- ley je vložil v kongresu pred- log, da vlada Zed. držav nakupe 50.000 poldolarskih novcev v spomin ogromne Jezerske raz- stave v Clevelandu, ki bo letos otvorjena. Ti novci bi se rabili samo v Clevelandu.

Coughlinov shod

V četrtek 26. marca se vrši ob 8. uri zvečer Coughlinov shod v Turkovi dvorani na 16011 Waterloo Rd.

Na operaciji

Miss Jennie Milner, 1386 E. 43rd St., je bila v ponedeljek od- peljana v St. Luke's bolnico v svrhu operacije.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po razmaščini: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 72, Wed., March 25, 1936

Jugoslovani v Italiji

V zadnjem času se sliši o raznih eventualnostih, ki utegnejo nastati v Italiji in katere bi v prvi vrsti pospešila italijansko-abesinska kampanja. V tem sučaju bi se tudi v Julijski Krajini izvršile ogromne izpremembe, ki bi postavile ondotni del našega naroda pred povsem nove naloge in zadatke.

1. V Italiji sami utegne priti do premembe režima in sistema in na vlado bi mogli priti ljudje iz sedanje protifašistične emigracije. V tem slučaju bi vsekakor dala italijanska vlada našemu narodu v Julijski Krajini administrativno in kulturno avtonomijo.

2. Obstojata tudi možnost, da pripade Julijska Krajina ali vsaj del iste Jugoslaviji.

Če bi prišlo v Italiji do političnih izprememb na anti-fašistični bazi, ali če bi prišlo do izpremembe meje, bi se v Julijski Krajini nenadoma pojavil problem, na kakšen način bi se moglo najuspešnejše izpopolniti mesta v šolstvu in administraciji. Kajti tako s prvo kakor z drugo rešitvijo bi postala rešitev vprašanja šolstva aktualna. Nad 600,000 Jugoslovancev bi potrebovalo okroglo 1,500 učiteljev za osnovne šole, poleg tega potrebno število učnih moči za meščanske in srednje šole, kakor tudi administrativno nadzorno osebje; v Julijski Krajini bi bilo potrebnih 1,800 prosvetnih delavcev. To število učnih moči bi bilo potrebno, tudi če ne pride do nobene izpremembe meje, marveč če pridejo na krmilo samo nasprotniki fašizma v Italiji in če bi izpolnili obljube, ki so jih že nešteto krat dali. Pri tem se pojavi vprašanje, koliko naših učiteljev je še ostalo v Italiji.

V Jugoslaviji je danes največ 1,000 učiteljev osnovnih in srednjih šol, ki so prišli iz Julijske Krajine ali so po poreklu iz teh krajev. Ali bi bilo mogoče vse te ljudi, v slučaju potrebe, nastaviti kot učitelje v Julijski Krajini? Kakšne zapreke bi pri tem nastale, je težko predvidevati, toda toliko je gotovo, da bi taka izprememba prav prišla domačemu učiteljsstvu in profesorjem v Jugoslaviji, ker bi na ta način dobilo zaposlenje najmanj 1,000 domačih moči v Jugoslaviji.

To so danes seveda samo kalkulacije, ki pa se utegnejo v najkrajšem času uresničiti, kakaj niti v Abesiniji niti v notranjosti Italije ni položaj tak, kakor bi si ga želel Mussolini. Nekateri francoski listi poročajo, da ni v Italiji več nobenega navdušenja za vojno, katero prenaša prebivalstvo z resignacijo in molkom. Vojaške čete v Afriki žele, da se vsaj čim prej konča. Italijanska vlada je, naravno, vznemirjena vsled tega, zato je poslala k vsem bataljonom v Afriki svoje tajne agente fašistične policije.

V sami Italiji je prišlo do več slučajev uporov in pobune med vojaškimi oddelki. Delavci v municijskih tovarnah so podvrženi nezasiščenemu nadzorstvu ter ne morejo poljubno premeniti dela.

Zelo se širijo glasovi o izpremembi Mussolinijevega režima z diktaturo, kateri bi stali na čelu Badoglio, Balbo in admiral Duse pod predsedstvom princa Umberta. Ta diktatura naj bi rešila vprašanje vojne v Afriki ter bi pričela ponovno z dogovori v Ženevi pri Zvezi narodov, in sicer pod upravo Grandija, sedanjega italijanskega poslanika v Londonu. Ta diktatura bi razpustila armado črnosrajčnikov, ukinila velik del fašistične birokracije ter takoj povzročila devalvacijo lire.

Prav tako uničujočo sodbo o Italiji izraža uvodni članek v velikem londonskem listu "Daily Herald," z dne 23. januarja, v katerem je rečeno, da morejo Mussolini in njegovi prijatelji iz zaključkov v Ženevi najti kaj slabo uteho za svojo politiko. Odbor Zveze narodov je odredil mere, ki so največje važnosti. Ta odbor je za podaljšanje in ojačanje sankcij proti Italiji. Naj bo kdorkoli naslednik Lavala, toliko je gotovo, da bo bolj naklonjen Zvezi narodov kakor pa Mussoliniju in njegovim željam. Mussolini se mora zavdati dejstva, da je izgubil v Ženevi pri Zvezi narodov v osebni Lavala velikega zaveznika. Dalje mora Mussolini uvideti, da vsa pretiravanja o zmagah generala Grazianija, ki gredo v prvi vrsti za tem, da se umiri italijanski narod, ne bodo prav nič pripomogla k nagli zmagi italijanskega orožja. Prav tako ni Mussoliniju uspelo, da bi prepričal svet, da je sedanja italijanska vojska različna od prejšnje laške armade, kakršna je svet vedno poznal. Italijanska armada je danes prav taka, kakršna je bila v svetovni vojni. Ako nadaljuje z vojno, je gotovo, da ne bo imela nobenih uspehov. Mussolini ne more ničesar več dobiti z nadaljevanjem vojne, pač pa more izgubiti vse. Prej ali slej bo Italija prisiljena zaključiti vojno in skleniti mir pod pogoji, ki ji jih bo narekovala Zveza narodov.

Tako sodi torej "Daily Mail."

Gotova stvar je, da je Mussolinijeva vloga na kocki. Na vprašanje: Kaj je vojna? pa je Mussolini sam najbolje odgovoril dne 18. januarja v milanskem listu "Popolo d'Italia," kjer pravi:

"Vojna je pojav, v katerem narodi stavljajo na kocko ne samo življenja svoje mladine, marveč tudi svoje zlato, kolonije, bojno in trgovsko mornarico, moč in prestiž, meje in nacionalni teritorij, osvojenja v preteklosti in nade v bodočnosti."

Bravo, duce! Pa se se dobe nekateri ljudje, ki pravijo, da Mussolini ne ve, kako se bo završila ta vojna!

Odlična ameriška gosta v Sloveniji

Ljubljanski "Slovenec" poroča z dne 8. marca:

Preteklo nedeljo sta prišla iz Severne Amerike dva odlična ameriška Slovenca na kratek obisk v domovino: Dr. Jim Seliskar, sin najodličnejšega slovenskega izseljenca v Clevelandu, dr. Jakoba Seliskarja, predsednika slovenske banke "The North American Bank," slovečega zdravnika, nečaka pokojnega škofa Trobca. Dr. Seliskar je zdravnik ene izmed največjih clevelandskih privatnih bolnišnic Charity (Caritas), kjer je bil tudi njegov oče dolgo časa zdravnik. Prišel je v Evropo, da obišče vsa večja mesta in obišče vse velike bolnišnice in bolniške naprave. Dalje časa se je mudil na Dunaju. Sedaj je v Ljubljani in si je pretekli petek v spremstvu dr. Suharja ogledal tudi naše ljubljanske bolnišnice. Iz Ljubljane odide v Rim, Pariz in London. Obiskal je v spremstvu dr. Jože Debeveca rojstni kraj svojega očeta, Polhov Gradec. Obiskal je g. bana dr. Marka Natlačenca in gospoda podbana dr. Majcna, gospoda župana dr. Adlešiča, ki mu je dal za en dan tudi na razpolago mestni avto, da si je v spremstvu g. Jožefa Kastelica, izseljenkega duhovnika v Buenos Airesu in g. patra Kazimira Zakrajškega, predsednika Družbe sv. Rafaela, ogledal našo Gorenjsko. Kot strogo veren odlični katoliški mož je obiskal tudi Brezje, kjer je opravil svojo pobožnost, obiskal Bled, Jesenice, Trzin, Kranj in vse lepe kraje slikal, da ponese lepote naše zemlje s seboj v Ameriko. Seveda je pa v prvi vrsti obiskal prevzvišnega nadškofa dr. Rožmana, ki je naredil na vse Amerikance

tako mogočen vtis, da ga ne morejo pozabiti. "Škof dr. Rožman bi moral priti v Ameriko za stalno, tako nam je pripravljen k srcu," se je izrazil g. Seliskar. Njegov oče, dr. Seliskar, je pionir slovenske naselbine v Clevelandu v vsakem oziru. Še kot akademik je bil urednik prvega slovenskega dnevnika v Ameriki "Nova Domovina." Bil je ustanovitelj raznih podporin in kulturnih društev, pri katerih je krepko sodeloval. Zlasti pa je bil ustanovitelj prve slovenske banke v Ameriki, kateri je še danes predsednik.

Drugi odlični ameriški gost je Rev. Edvard Gabrenja, slovenski župnik iz New Yorka, tudi Clevelandčan. Njegov oče je odlični trgovec s številno družino, ki je dosegel velike uspehe v svojem podjetju. Ko je pred leti g. pater Zakrajšek ustanovil slovenski frančiškanski komisarjat in začel vabiti ameriške fante, da bi se pridružili redu, se je prijavil o prikliki nekega misijona tudi majhen deček Gabrenja, katerega je potem poslal v frančiškansko gimnazijo, da je končal tam svoje gimnazijske študije. Dasi je še jako mlad, so mu njegovi predstojniki poverili že težko mesto župnika v največjem mestu na svetu v New Yorku. Da se pa izpopolni v slovenskem jeziku, pred vsem pa, da bolje spozna dušo slovenskega naroda, katerega duhovni voditelj je, je prišel sam v Slovenijo, kjer bo ostal do konca avgusta. Obiskal je za ta teden rojstni kraj svojih staršev, Rakek. Začasno se bo nastanil v samostanu v Kamniku.

Obema dragima gostoma iz daljne Amerike želi tudi naš list priskrbo dobro došla!

Da se razumemo

Euclid, O.—Da v naši slavni novi Ljubljani ne spimo, to se razume. Na dnevnem redu so vsakovrstne prireditve, zdaj tu, zdaj tam. Se reče, saj to ni slabo znamenje, le tako naprej. Ampak da bi kaka posamezna oseba dobivala javne zahvale, ne da bi si jih zaslužila, kaj takega pa še ne pozna naša zgodovina. Zadnje čase se nekaj piše o nekakih moralistih. Ne morem si misliti, kaj naj vse to pomeni. Čital sem o "vaški Veneri," da je nekdo, ki se jako zanima za to stvar. Toda ni bilo zapisano, kdo bi bil ta človek. Ko sem bral dotične zahvale glede "Veneri," si nisem ustvarjal nobene sčbe, ker nisem vedel, koga mislijo povzdigniti na višjo stopnjo. Ko pa pridem nekega večera v gostilno, me tam sprejmeta dva rojaka in mi na najbolj prisrčen način razodena, da sem jaz tisti, ki se mu poje tako slavo in poveljevanje.

Bil sem, seveda, presenečen nad takim odlikovanjem, katerega si nisem nikdar zaslužil. Jaz, za svojo osebo, nikakor nisem hotel sprejeti take velike časti, onadva pa odnehati nista hotela. Čas se je zavlekel na dolgo, ne da bi mogli rešiti kaj definitivnega.

Ko pridem domov in premišlujem, kaj prav za prav je vsa ta čast, ki jo hočejo obesiti na moja prsa. Začel sem premišljevati svojo preteklost, kaj naj bi bil vendar storil dobrega ali slabega, da bi bil deležen take nagrade in časti. Pa mi pade v glavo, da je bilo na neki seji, ko se mi je ponudilo neke vstopnice. Na vstopnicah vidim zapisano "Vaška Venera." In ker me spomin še ne zapušča, sem se spomnil na zgodovino starih Rimljanov, ki so imeli boginji Veneri posvečene temple, o čemer pričajo razvaline še danes. Venera je bila priznana pri Rimljanih kot boginja nečistosti. Tako sem to stvar tudi takrat rojakom pojasnil, potem pa nisem o celi stvari nič več mislil, niti govoril.

Frank Kosten.

MISS HELEN A. LAH

ki je uspešno prestala izkušnjo za bolničarko v Ohio State Board v Columbusu, Miss H. A. Lah je graduirala v Glenville bolnici v septembru 1935 ter je hčerka Mr. in Mrs. Michael Lah, 869 Rudyard Rd.

Za kulturni vrt

Cleveland (Newburg), O.—Dragi rojaki in rojakinje! Zopet se obračamo do vas in trkamo na vaša dobra srca za mal prispevek za naša narodni vrt. Znano vam je, da delo, ki smo ga lani nehali, še ni končano. Čez zimo smo se zbirali in delali sklepe in načrte in zdaj, ko so načrti že narejeni in odobreni, pojdimo vsi na delo, da jih izgotovimo. Kulturni vrt še ni spopolnjen. Zdaj ga krasi samo še Baragov spomenik, ki je res mojstersko delo in danes leto bomo bolj z veseljem zrli na ta naš narodni vrt, ko bomo videli, da smo tje postavili letos še dva spomenika, namreč spomenik Ivana Cankarja in spomenik Simona Gregorčiča. Da postavimo tema dvema kulturnima možema primeren spomenik, je treba še nekaj prispevkov in za to delo je naše newburško okrožje vse navdušeno. Na seji, ki se je vršila 15. marca, je bilo soglasno sklenjeno, da se gre okoli rojakov po hišah in se nabira darove.

Prošeni ste, cenjeni rojaki, da jim greste na roke. Sprejmite jih prijazno in prispevajte po svoji moči. Mi se zavedamo, da so slabi in težki časi. Težko, res težko človek da, ali z dobro voljo in božjo pomočjo bomo letos izvršili in dokončali naše delo, ako bomo vsi skupaj prišli. Vsak mal položi dar našim slavnim možem na oltar.

Mi, Newburžani, smo ponosni na našega goriskega slavnika, Simona Gregorčiča, saj ga imamo na častnem mestu v našem Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. Zato bodo vsi prispevali za njegov spomenik, posebno pa Notranjci in Primorci, saj je bil njihov bližnji rojak.

Torej v bližnji bodočnosti vas bodo obiskali naši kulturni delavci in prošimo, da prispevate vsak po svoji moči. Vsak dar bo hvaležno sprejet. Vsak naj pove, kakaj prispeva. Za tri različne namene lahko vsak prispeva: za Ivan Cankarjev spomenik za Simona Gregorčičev spomenik ter za olepšavo vrta. Vse prispevke se bo sproti priobčalo v javnosti ter potem tudi priobčilo v spominski knjigi, v kateri namen je kdo prispeval. Zato se prosim, da vsak navede, v katero svrhu je prispeval. Prosim se pa vse v newburškem okrožju, da oddajo prispevke predsedniku Jakob Resniku, ali blagajniku Andreju Slaku, ali tajniku. Ne pošiljajte sami na glavni urad. To za zato, da ne bo kakšne pomote, kakor je bila zadnji teden, ko je nekdo poročal, ni pa omenil pravilne vsote, za kateri oddelek je društvo prispevalo. Jaz se držim strogo društvenega sklepa in tako priobčim tudi. Torej delujmo skupno in složno. Skupno vsoto bomo zopet poslali na glavni urad in tako bomo zopet Newburžani med prvimi.

Anton Meljač, tajnik.

Če verjamele al' pa ne

Kje sem že ostal včeraj? Aha pri naših pramčkah. Le miruj se z jesikom, Tone, da se ne urežeš, dokler Ti vsega ne povem.

Cakaj no, ravno zdaj sem se spomnil, ko že o konjih govorim ali pišem. Ali se še spominjaš na tistega stotnika od 12. stotnije, ki je imel lepega konja, pa dva velika psa. Psa sta prišla vedno z njim, kadar je peljal stotnijo k pomlajevanju in uravnavanju kosti na selcirplac. Purš mu je pripeljal konja na dvorišče in vselej, kadar je hotel stotnik zaječiti konja, sta začela psa lajati in skakati okrog konja, da je še konj dobil mladeniško razposajenost in je hotel po vsej sili po zadnjih nogah zlesti na kasarno. Stotnik si ni vedel pomagati drugače kot da si je vselej nabral poln žep kamenja, s katerim je blagoslavljal poredna psa in ju to

IZ PRIMORSKEGA

—Nove potujočevalnice v naših krajih. V vasi s 14 družinami bo otvorjena nova šola. Postojna, januarja 1936. — (Agi) Italijansko časopisje z veseljem pozdravlja otvoritev cele vrste enorazrednic v naših krajih, ki jih je ustanovila znana družba za poitalijanjevanje naših otrok "Italia redenta." Med drugimi spada med te tudi enorazrednica v mali vasi nad železniško progo med Kilovčani in Trnovem na Ratečevem brdu. — Vas sama šteje komaj 15 hišnih števil. Od občinskega sedeža, ki je na Premu in kjer je tudi že od nekdanjega dvorazrednika, ki je vas oddaljena morda več kot uro hoda. Semkaj so tudi otroci iz Ratečevega brda hodili v šolo do zadnjega časa, ko je bila v Sp. Bitnjah otvorjena enorazrednica z eno učno močjo. S tem je bila šolobveznim otrokom zlasti iz Ratečevega brda pot v šolo skrajšana ravno za pol ure. No, in z novim letom, kot gleda vsa stvar, so dobili šolo celo v vas. Otvoritev te enorazrednice nima nobenega drugega namena kot da pospeši raznarodovanje naših otrok. Vas sama je popolnoma odrezana od ostalega sveta in njeni prebivalci ne pridejo v stik skoro z nikomur, še manj pa otroci, ki so seveda po fašističnih načelih potrebni posebne vzgoje in nege. Za tako zdravo prebivalstvo kot so Ratečevci je to prava šiba božja. Do zdaj se jim ni bilo treba bati ne ovađustva, ne kake druge zahrbtnosti; bili so navezani sami nase in so tako tudi najboljše shajali. Z novo ustanovo v vasi pa se je bati, da bodo za marsikaj prikrajšani, pridobili pa ne bodo prav ničesar. H koncu naj še pripomnimo, da je to že druga ustanova "Italie Redente" v premski občini. Na Premu samem je že od leta 1927 otroški vrtec za vso faro, ki je od vsega početka težko obremenjena premsko občino. Občina šteje okrog 1660 duš in je imela do leta 1926 samo eno dvorazredno šolo na Premu. Priznati moramo, da je bilo to premalo, zlasti glede na šolske prostore, ki so bili res premajhni in deloma nezdravi. Leta 1927 je dobila občina otroški vrtec, nekako leta 1928 je bila v sosednji vasi v Čeljah otvorjena enorazrednica, pred par leti v Bitnjah druga enorazrednica in letos še tretja na Ratečevem brdu. Kljub temu gostemu omrežju šol, ki se pa kot vidimo vsako leto še zgostuje, postajajo naši otroci počasi analfabeti.

Pridobivajte
člane za
S. D. Zvezo

liko časa držal v respektu in v službeni razdalji, da je on srečno zlezel na konja. Vselej smo imeli mi fantje cirkus brezplačno, kadar smo gledali ta prizor in smo si pri tem tudi jako dosti mislili, toda smo bili toliko diplomati, da smo misli tiščali globoko v ledicah, da se ne bi kaj s stotnikom skregali. In sam dobro veš, kako smo mi navadna živina, ljubili mir z naprej postavljenimi.

Pa ker sva že v naši kasarni, pa prežvečiva še eno o konjih. Ne vem, če si ti videl krasen prizor, ki je bil še lepši kot "Teta na konju," in ki se je odigral v naši kasarni, oziroma na dvorišču. Bilo je kmalu popoldne nekega dne, ko se je zbirala na dvorišču straža za vojašnico, ki bo zamenjala prejšnjo. Nekaj nas je gledalo skozi okno in smo strgali korenček fantom, ki bodo tolkli 24 ur po dilih v veži in ribali prično v stražni sobi, ko pripelje na dvorišče nek vojak krasnega, mladega konja. Nikoli ga še nisem videl in sem ugibal, čigav bi bil. Stopal je po dvorišču, kot bi se odpravljal na predpustno veselico. Brzdo je grizel kot pastir lešnike in hrzjal je, pa z ušesi strigel, kot bi jih imel na golomastiki. Zdajpa zdaj je malo zaplesal in skušal prinesiti svoj zadnji konec v neposredno bližino svojega spremeljvalca, ki je krčevito držal za uздо, kot bi bilo odvisno od tega vse njegovo izveličanje.

Takrat pa pride doli iz oficirske obovalnice poročnik Sabljak, ki si je možko oblačil rokavice in veličastno stopal proti konju.

Aha, si mislim, poročnik Sabljak bo menda imenovan za adjutanta pri 3. bataljonu in to je njegov konj. Zdaj si je dal pripeljati konja sem na dvorišče, da bomo vsi videli, kako zna gospod oficir sedeti na konju.

Vse v redu. Strežaj drži konja in z eno nogo stremem. Poročnik vtakne levo nogo v stremem, se požene na konja in zakobali desno nogo čez konjev hrbet.

"Hop, konjiček, hop," sem rekel petiho jaz takrat, veseloč se krasnega prizora, ko bo lep poročnik ki je bil še Hrvat povrhu, sedel na iskren konju. Pa še nisem vsega tega dokončal v svoji glavi in poročnik še ni bil del desne noge v stremem, ko vtakne konj glavno med prvi nogi, zadnji pa pošlje nekam v sinjo višavo. In rečem Ti, Tone, da se je poročnik tukaj izkazal. Predno sta bili zadnji konjevi nogi na tleh, je že veslal Sabljak konju mimo grive, mimo ušes in se vsedel konju prav pred gobec. Ko je pa dobil konj tako nenadoma pred svoje obličje to čudno stvar, ki je v svojem krásnem poletu čez konjski vrat izgubila tudi kapo, je spremenil svojo politiko (konj namreč, ne poročnik); se vzpel na zadnji nogi in zaplesal najlepši čardaž okrog poročnika, kar si ga moreš misliti. Vsakega orskega čikaša bi posekal v tem.

Ker je bil pa pucpenzel pozabil prinesiti seboj lestvo, da bi v tem slučaju ostal v istih sferah s konjem, je uzdo spustil in stekel za vogal kasarne, kjer je iz varne daljave gledal, kako se bo stvar razvijala. In se je razvila v splošno zadovoljnost cesarske armade, ki se je držala za trebuhe, dokler je visokocenjeni poročnik zbiral skupaj svoje kosti, potem so se pa držali resno in močno, kot bi vsakemu posebej isti dan umrla oče in mati.

Konj je potem prevažal kozoče dalje po dvorišču in so ga končno le vjeli, poročnik je pa nesel svoje kosti hitro nazaj v oficirsko menažo. Poročnika Sabljaka smo potem še videli, ti stega konja pa nikdar več. Najbrže so ga poslali kam na univerzo radi boljše izobrazbe in manire.

Na, pa sem se zopet zablebetal. Ni drugega, za en dan boš moral še podati. Le miruj z jezikom

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maja

"Vprašajte ga! Hm —! Medvedja pečenka —! Stegno! Hm —!"

Oblizoval se je. Zal nam usoda tega užitka ni privoščila —. "Kaj pravi tvoj tovariš?" je vprašal bej.

"Povedal sem mu, da pojdes na medvede, pa mi je naročil, naj vprašam, ali tudi smeja s teboj."

"Seveda smeta, ako le želita! Gledala bodeta lov oddaleč, udeležila pa se ga ne bodeta, bilo bi prenevarno za vaju."

"Ne bova samo gledala, tudi udeležila se bova lova!"

"Emir, medved je nevarna zver!"

"Motiš se! Medved, ki živi v vaših gozdovih in soteskah, je zelo nedolžna žival. Poznam pa deželo, kjer živijo medvedi, ki so dvakrat tako veliki in močni kakor vaši."

"Čul sem o takih medvedih. Nekje je dežela, kjer je več led in sama voda. Tam imajo medvedi bel kožuh in tamošnji beduini jih imenujejo bele medvede. Si take medvede že videl?"

"Videl sem jih že, pa v tistih deželah še nisem bil. Bele medvede lovijo in jih kažejo po svetu za denar. Pa v neki drugi deželi, daleč onstran morja, tam živi strašen, orjaški medved, ki ima sivkast kožuh. Silno močen je in nevaren. Tisti sivi medved je proti kurdijskemu kakor konj proti psu, ki se mu človek sicer izogne, pa se ga ne boji."

"In tudi take medvede si že videl?"

"Boril sem se z njimi."

"Torej si zmagal, ker si še živ. — Tudi našega lova se boš udeležil!"

Sedaj pa dovoli, da se za nekaj časa poslovim! Vi pa se medtem pokrepčajte!"

Peljal nas je v sosednjo sobo. Sredi nje je stala nizka mizica, ki jo sufra imenujejo, krog nje je ležalo pet mehkih blazinic.

"Sedite, prosim! Koj vam postrežejo."

Odšel je in kmalu za njim je vstopila mlada žena in z njo služabnica. Prinesli sta nam zakusek, da bi laže počakali na večerjo. Dobili smo pečenega in v smetani ocvrtega kozlička, posušeno grozdje, vložene murvine jagode in salato, ki pa njenega imena nisem poznal. Bila je neka vrsta kopriv.

Zasodil sem, da je mlada žena najbrž bejeva soproga, hči obč. predstojnika iz Spandareja. Nisem se zmotil.

Nagovorila nas je:

"Dobrodošli! Kako je moje-mu očetu v Spandareju?"

"Dobro mu je in tudi vsi drugi tvoji ljudje so zdravi," sem odgovoril.

"Izvolite se poslužiti in pri-poveduj mi, prosim, o Spandareju! Dolgo že nisem čula nič o svojem domačem kraju."

Obširno sem ji pripovedoval in vsa srečna je bila, da je mogla govoriti o svoji domovini. Celo hrta je dala poklicati iz hleva in mu postregla z ostan-ki kozlička. Njena prisrčna do-mačnost nam je vsem zelo do-bro dela.

Ko smo se pokrepčali, se je poslovila, mi pa smo se udobno razpoložili po mehkih blazinicah.

V našem prijetnem "kefu" nas je zmotil človek, ki sem ga najmanj pričakoval.

Ranjeni Kurd je bil, tisti, ki je imel osveto z menoj. Roko je nosil v povoju, ki si ga je obesil krog vratu.

"Kaj hočeš?" sem ga vprašal.

"Bagšiš, gospod!"

"Bagšiš? Zakaj?"

"Da te ne bom ubil."

"Kakor čujem, te mrzlica še vedno ni pustila. Če si je ka-

teri izmed naju bagšiš zaslužil, sem si ga gotovo le jaz sam. Nisem ti samo obljubil, da ti ne bom življenja vzel, ampak sem ti življenje celo pustil, ko si ležal pod hrto. In kaj si ti storil za mene, da bi si bil bagšiš zaslužil? Streljal si na mene in z bodalom si me napadel! In za to hočeš bagšiš? Brž se spravi odtod, da ne boš čul, kako se ti bomo smejali!"

"Gospod, ne zahtevam za to bagšiša, ker sem streljal na tebe in te hotel zabosti, ampak zato, ker sem sprejel krvno ceno."

"Krvno ceno? Od koga?"

"Od beja. On jo je plačal."

"Si mu sam rekel za odkup-nino?"

"Ne, bej sam mi jo je ponu-dil."

Hm! Taki so torej bili be-jevi "važni posli"! Njegovi na-zori o gostoljubnosti so bili vse-kakor plemeniti.

Vprašal sem dalje:

"Kaj ti je dal?"

"Konja, puško in 50 ovac."

"Torej mnogo manj, nego si od mene zahteval!"

"Moj šejh je, ubogati ga mo-ram. Pa prav zato, ker je ta-ko malo dal, hočem še od tebe bagšiša!"

"Da sem jaz svoboden Kurd, bi ne beračil za bagšiš kakor turški hammal. Ker pa na vsak način hočeš bagšiš, ti ga bom tudi dal. Toda ne danes in tu-kaj, ampak šele, ko se poslovim-vo."

"In koliko mi boš dal?"

"To zavisi od tega, kako se boš do nas obnašal."

"Ali bo naš neznanu tudi kaj dobil?"

"Ti je naročil, da povprašaš?"

"Da."

"Torej pa mu povej, da da-mo beraču miloščino le če nas sam za njo prosi. Ako je vaš neznanu tak človek, da živi od Allahove milosti, mu bo vsak izmed nas rad dal miloščino, pa sami si mora priti po njo. Si-čer pa sem mu itak že podaril življenje njegovega sina in to je več ko največja miloščina."

Šel je. Pa njegov obraz je bil ves tak, da bi se ne bilo do-bro še kedaj spet srečati z njim. "Kaj je hotel?" je vprašal Lindsay.

"Bagšiš."

"Bagšiš? Zakaj?"

"Ker me ni ubil."

"Vas ni mogel, hm!"

"Opustil je osveto."

"Kako to?"

"Bej je mesto njega plačal krvno ceno in ..."

"Kako? Bej?"

"Da. Ker sem njegov gost."

"Nobel! Jako nobel! Koliko?"

"Konja, puško in 50 ovac."

"Koliko je to v našem de-narju?"

"Kakih 50 funtov."

"Vrnil mu jih bom."

"Hudo bi ga užalili, sir! Bolje je, če mu tudi mi kaj podari-mo."

"Dobro! Mu bomo podarili. Pa kaj?"

"S tem si zaenkrat še ne bo-mo belili glave."

"In ta človek še bagšiš za-hteva? Master, kaj se pravi po kurdijsko zaušnica?"

"Sileik."

"Well! Zakaj mu niste nekaj krepkih sileikov prisilili?"

"Ker bi ne bilo na mestu. Ampak celo obljubil sem mu bagšiš in dobil ga bo, preden odidem."

"Dovolite, da mu ga dam jaz! Mu bo v spomin in tudi v po-boljšanje."

Bej se je vrnil.

Zahvaliti sem se mu hotel za njegovo velikodušno dejanje, pa ni bilo prilike. Kot bi se namenoma hotel izogniti vsaki zahvali, nas je nemudoma po-vabil na večerjo.

(Dalje prihodnjic.)

Ali nam je potrebna socialna pravica?

Ko opazujem druge narode v clevelandski okolici, imam pri-liko opaziti, da se veliko bolj za-nimajo za socialno pravico kot pa mi Slovenci.

Naš voditelj Rev. Charles Coughlin nam je dal program "Socialne Pravice" ki nas rešuje ekonomskega suženjstva. Na drugi strani se nam nudi slika uboštva in stradanja, medtem ko imamo vsega odveč. Menim, da noben mi ne more oporekati, da ni med nami Slovenci potrebna organizacija "Socialne Pra-vice." Delavcu bo dana prilika do jamčene letne plače, najmanj \$1,500 na leto.

Na primer: delavec lastuje hišo; dolga ima na njej \$3,000 in hiša ni vredna več, kot ima še dolga na posestvu. Očividno on plačuje davek od svote, katero dolguje, ne pa od premoženja, ki ga lastuje. Naobratno "wall-streeter" lastuje \$100,000 bon-dov (tax-exempt bonds) ne da bi plačal davek. Unija za "Social-no Pravico" hoče, da se napravi take postave, da se bo to čitalo obratno.

Ameriški delavec je čakal ce-lih štirideset let, da bi se odkod pojavil voditelj, ki bi nas vodil in pokazal pot ven iz ekonomič-ne stagnacije, do boljšega kosa kruha kot smo ga imeli v prete-klosti. V najbolj kritičnem času smo slišali glas, ki nas opomi-nja: "Ne stradaj sebe in tvoje otroke. Bog te je preskrbel z vsemi potrebsčinami v obilici. Na tebi, delavec, je ležanje, da

braniš tvoj zaslužek. Dana ti je prilika, da postaneš član Unije za Socialno Pravico. Ne tarnaj in ne toži, če se ti še nadalje go-di krivica; s tem da si mlačen in neodločen, ne koristiš sebi ne drugim, in nisi na poti do pravega napredka.

Naša clevelandska metropola bi morala danes šteti najmanj 10,000 članov v organizaciji za "Socialno Pravico."

Jaz ne vem kaj je temu vzrok, da še do danes nimamo niti en-ga kluba, ki bi bil popolnoma or-ganiziran med Slovenci v Clevelandu.

Pred kratkim je imel tajnik komunistične stranke, Mr. Earl Browders, govor na radio; do-sti kongresmanov je protestira-lo, češ, da ni pravilno dopuščati razširjati njih propagando po-čez radio govore. Unija za "Socialno Pravico" ima nasprot-ni mnenje, ona stoji na stališču svedbe govora, da se komuni-stom dovoli, da razložijo "robo" pred ameriško publiko. Naj-judstvo samo razsodi, če rabimo komunizem ali socialno pravi-co?

Moje osebno mišljenje je, da se mi Slovenci bojimo izgubiti devetdeset procentnih demokra-tičnih svetinj. S tem da se mi demokratije oklenemo organiza-cije za socialno pravico, še ni re-čeno, da izgubimo demokratično solidarnost, naobratno jo še po-spešimo. Kaj nam pomaga sto-picati po gosjih stopinjah, ko smo zmerom na eni in isti stop-nji ekonomskega stališča.

Vprašam vas, komu so pri-pomogle vse politične zmage iz-za zadnjih 40 let pa do Roose-

velteve administracije? Zakaj-niso bile politične zmage odpravi-le krizo, izgubo domov, brezpo-selnost, bankrot posojilnic in bank, vojn? Zakaj se je naku-pičilo bogastvo v rokah dveh procentov magnatov? Ali je na-ša politika res tako malenkost-na, da nam prinaša samo pobi-ranje smeti in kuhinjskih od-padkov? Ali bi se ne mogla na-ša demokratična politika toliko izboljšati, da bi nam doprinesla tudi socialne pravice? Pretek-lost nam še ni pokazala, da bo sedanji New Deal ostal v velja-vi kot je bil uveden. Treba nam je organizacije, ki bo čuvala da se ohrani, kar nam je New Deal dobrega dal in da se isto še izboljšuje.

Ali je mogoče politiko tako vpreči, da bo delala za nas, za nas navadno ljudstvo? To je mogoče. To nam dokazuje ame-riška zgodovina.

Eni pravijo, kaj bo napravil Rev. Coughlin, ki že štiri leta vpije na radio? Tem odgovar-jam tole: Poučite se o ameriški zgodovini, nanašajoč se na od-pravo suženjstva.

Leta 1829 je William Lloyd Garrison pričel pisati proti su-ženstvu. Kupovanje in proda-nje sužnjeval naj bo ustavno prepovedano. Potem je pričel ustanjavljati proti - suženjska društva (anti-slavery society). Ljudje so vedeli, da Garrison govori resnico na podlagi človeške pravice. Ljudstvo je stalo za njim. Republikanska poli-tična stranka je to uvidela in potom predsednika Lincolna je odpravila suženjstvo.

Ta del ameriške zgodovine nas

uč, da kadarkoli ljudstvo zahte-va, mu pride politika na pomoč. Misel enega človeka, ako je ta poštena, postane misel vseh, po-sebno če je še ta misel na pod-lagi človeške pravice.

Ali ni danes Father Coughlin na ravno isti poti, kakor je bil Garrison? Coughlinu je za to, da odpravi ekonomsko suženj-stvo za stalno. Ljudje stoje za njim. On uči pravico na pod-lagi človeških potreb. Kakor hitro bo imel dovolj močno or-ganizacije za seboj, vemo, da bo prišla ena politična stranka na pomoč za socialno pravico. — Upam, da bo to pot demokra-tska stranka.

Predsednik Roosevelt je, ka-kor Lincoln, dobrega srca in do-bre volje. On je eden izmed ti-stih, ki je že veliko dobrega stor-il za ljudi. Njemu pristaja, da nas reši ekonomskega suženj-stva, pa ne samo za štiri ali de-set let in potem zopet kriza; mi ne potrebujemo samo novega deala, ampak najnovejšega deala, sigurnost življenja za nas, za naše otroke in njihov otroke. Potem šele se bomo lahko s po-nosom potrkali na prsa, da nas je politika rešila.

Unija za socialno pravico ima program, obstoječ iz 16 členov; vsak člen je neobhodno potre-be za vsakega izmed nas. Kon-gresmane in senatorje se bo že pred volitvami vprašalo, ali so za ta program ali ne. Odgovo-ri na to vprašanje bodo odlo-čilni: ali izvolitev ali poraz.

To je začrtana pot, po kate-ri dosežemo socialno pravico in dolžnost veže slehernega izmed nas, da žrtvujemo malo časa v ta namen.

Slovenski oddelek Unije za socialno pravico ima sejo 26. marca v Turkovi dvorani na Waterloo Rd. Iridite vsi, ki ste državljani in stari nad 21 let. Slovenski oddelek posebno vabi one mladeniče in one mladenke, kateri imajo višjo šolsko izob-razbo z namenom, da se poučijo v vseh ozirih glede organizacije za socialno pravico. Iz te inte-ligentne grupe se bo izbralo go-vornike in organizatorje, kate-ri bodo vodili in organizirali no-ve oddelke po slovenskih nase-linah v državi Ohio. Kdor bi se želel udeleževati v ta namen, lahko pride v dotiko s F. J. Tur-kom, tel. 0153 W, ali pa pri se-j.

Naša vrla delavka Mrs. Ue-tič, organizatorica tega oddelka, želi, da bi prišli vsi oni znanci in prijateljice, ki so podpisali karto, na sejo dne 26. marca v Turkovo dvorano.

V clevelandskem uradu za so-cialno pravico vidimo mlado Slo-venico, hčerko nepozabnega pionirja Franka Fucel, sedaj Mrs. Karlinger, ki se trudi vsak dan za uspeh socialne pravice, in to brez plačila. Pravi: — "Vsepovsod vidim navdušenje za dobro stvar: med Čehi, Pol-jaki, Slovaki, Irči, Nemci, samo naši Slovenci se ne zavedajo." Pokažimo tej mladi Slovenki, da se zanimamo in da smo pri-pravljeni boriti se ramo ob ramo z drugimi narodi za socialno pravico.

Frank J. Turk.

DNEVNE VESTI

Jugoslavija je ponovno izpustila politične jetnike

Beograd, 24. marca. — Kra-ljevi namestnik je izdal te dni dekret, glasom katerega se po-novno izpusti iz zaporov v Ju-goslaviji 172 političnih jetni-kov. Omenjeni bi bili izpušče-ni že decembra meseca lanskega le-ta, toda so med jetniki izbirali imena komunistov, ki ne bodo izpuščeni. Večina izpuščenih je bila svoječasno obsojena v za-por od 5 do 10 let. Oni pa, ki so bili obsojeni v dosmrtni za-por, so bili pomiloščeni v ječo, ki bo trajala sedaj od 10 do 15 let.

Mussolini se je polastil velikih industrij

Rim, 24. marca. — Diktator Mussolini je odpravil zadnjo sled ustavne vlade v Italiji, ko je odredil, da se odpravi parla-ment in ko je prevzel v državo last vse večje in pomembnejše industrije v Italiji. Ob tej pri-liki je Mussolini izjavil, da mo-ra biti Italija popolnoma pri-pravljena za neizogibno vojno v Evropi in te priprave se vršijo najboljše pod absolutnim vod-stvom države. Italijanski par-lament bo zamenjan s korporacijskim ministerstvom, ki bo kontroliralo gospodarsko živ-ljenje Italije. Mussolini je iz-javil, da je glavna naloga laške industrije iz dela v strelnega orožja in topov, pušk, bomb in bojnih ladij. Narod mora biti pripravljen za vsak slučaj.

Dr. Condon se posvetuje z governerjem

New York, 24. marca. — Dr. John F. Condon je poslal gover-nerju države New Jersey brzo-javko, v kateri pravi, da je pri-volji dogovarjati se z njim radi obsojenega Hauptmanna, dasi dr. Condon trdi, da je governer strankarski. Baj je imel gover-ner nove dokaze v rokah, glasom katerih bo znova pomiloštil Bru-no Hauptmanna.

MALI OGLASI

Velikonočne karte

in razna primerna velikonočna darila dobite po zmernih cenah pri

Blatnik's

6304 St. Clair Ave.
zraven St. Clair kopaljšča.

Jako poceni!

Kelvinator ledenica, za večjo družino, 6 kubičnih čevljev pro-stornine, samo \$35.00. Frigid-aire S. L. 433, samo \$69.50. — Rabljeni pralni stroji v dobrem stanju, \$10.00 in več. Rabljeni radio aparati \$7.00 in več. — Zglasite se pri

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.

(75)

Naprodaj hiše

Hiša za \$3000.00, za dve dru-žini, kopaljšča, velik lot, na 67. cesti blizu St. Clair Ave. Hiša za \$4800.00, za dve družini, 7 sob spodaj, 5 zgorej. Garaže, velik lot. Addison Rd., blizu Superior. Vprašajte pri

McKenna

1383 E. 55th St.
HENDERSON 5282.

Važno naznanilo

Z današnjim dnem se dobijo skoro pri vseh slovenskih tr-govcih in obrtnikih, ki so člani Progresivne Trgovske Zveze, brezplačni nagradni listki, ki vas upravičujejo do \$75.00 na-grad. Zahtevajte te nagradne listke pri vašem trgovcu, pri katerem dobite tudi vse druge informacije.

August F. Svetek, rekl. taj.

Naprodaj je hiša

za dve družini, 10 sob, pet zgo-rej, pet spodaj. Zidana garaža. V jako dobrem stanju. Vprašajte na 1142 E. 76th St., spo-daj. (75)

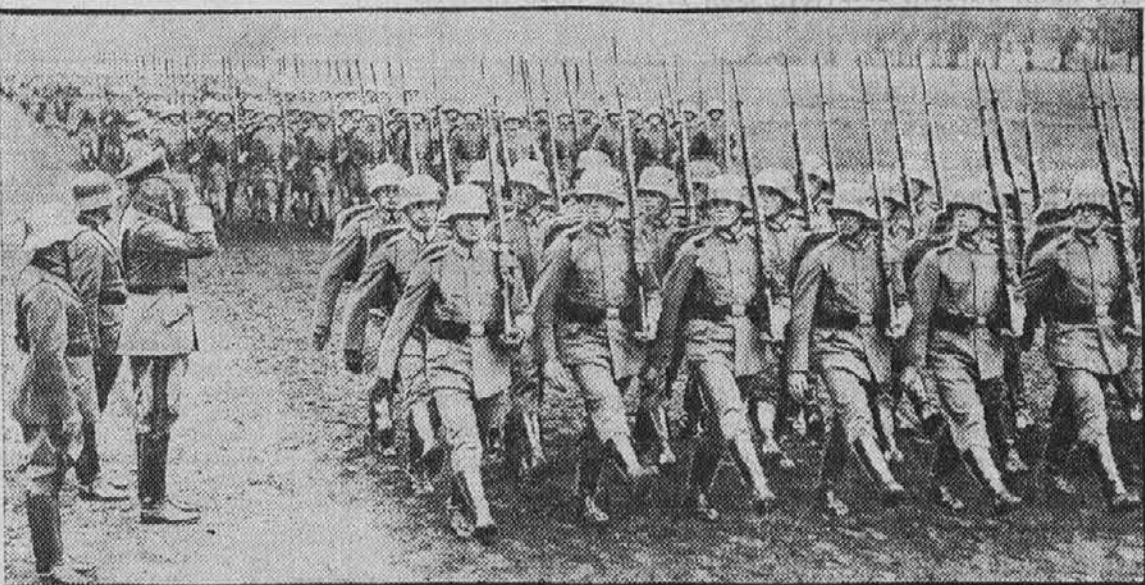
Želodčno Zdravilo
Iskreno
Priporočano

Chicago, Ill. — "Trinerjevo grenko vino jemljem, kadarkoli trpim na že-lodnih ali prebavnih nerednostih in lahko ga iskreno priporočam vsako-mur." — Mrs. Susanna Pavlus, Nikar-te delati poizkusov s kakim drugim or-ganiziranim sredstvom. Jemljite Triner-jevo grenko vino, ki je tekmo zadnjih 44 let dokazalo, da je najbolj zanesli-vo zdravilo proti zadržju, plinom, gla-benju teku, glavobolu, nemirnemu spanju in podobnim težavam. Pri vseh lekarnarjih.

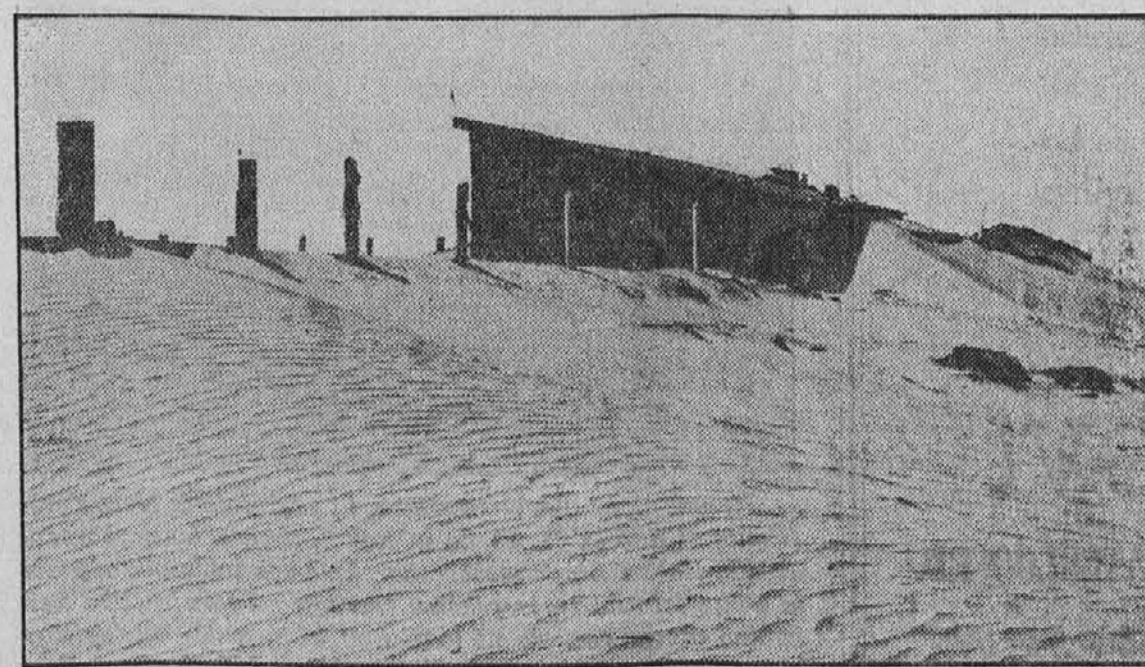
TRINERJEV ELIKSIR

GRENKEGA VINA

Joseph Triner Company, Chicago

Stotnija, desno glej! Prizor iz vežbanja nemških čet. Spodaj na levo je diktator Hitler, v sredi je zemljevid, ki kaže nemško Porenje, kamor je oni dan Hitler poslal svoje čete in v desnem kotu sta dva francoska topničarja v akciji.

Medtem, ko skoro po vseh delih Amerike prekladuje silno deževje, pa divjajo v Kansasu, Oklahomi, Coloradi, New Mexico in Texasu pesčeni viharji. Na sliki vidite farmerko hišo, ki je skoro popolnoma zasuta od peska.

MORSKI RAZBOJNIK

A. Š.

Toda Don Miguel je bil trmast. Res, je priznaval, da je bila njegova mornarica deloma uničena in deloma zajeta, toda to se je zgodilo samo radi tega, ker so bili španci povsem presenečeni. Trdnjava pa ne bo presenečena, za to bo že on skrbel. Naj le kapetan Blood gospodari po Maracaybu, kakor se mu poljubi, saj za to bo moral dajati bridek odgovor, zakaj prej ali slej bo moral tvegati odhod.

Governor je bil v paničnem strahu. Polagoma je izgubil svoj mir in rekel je marsikatero trdo besedo admiralu. Toda slednji mu je samo mrzlo odgovoril:

"Če bi bili tako lojalni svojemu kralju pri preprečenju odhoda temu piratu, kakor bom jaz pri preprečenju njegovega odhoda, pa bi zdaj ne bili v tem položaju! Torej ne trpite me več s svojimi strahopetnimi nasveti! Jaz ne sklepam nobenih pogojev s kapetanom Bloodom. Jaz poznam samo svoje dolžnosti do kralja, kate-

re bom znal tudi uveljaviti! Poznam pa tudi svoje lastne dolžnosti. S tem malopridnežem imam namreč star račun, katerega nameravam zdaj poravnati. To je moje sporočilo, katero mu ponesite nazaj."

Tako je prišel governor nazaj v Maracaybo in v svojo lastno hišo, v kateri se je bil medtem spet ugnezdil kapetan Blood.

"Tak to je vse, kar mi ima admiral sporočiti?" je vprašal s ciničnim posmehom. Hm, je pač nesreča, da je admiral tako trmast. Zaradi svoje trme je izgubil tudi svojo mornarico. No, pa ta je bila njegova, to krasno mesto pa ni njegovo. Zato se ni čuditi, če ga je pripravljen izgubiti. Res, mi je žal. Krvolitja nisem nikoli maral. Pa kaj hočemo! Jutri zjutraj bom ukazal zažgati mesto, in ko bo admiral videl švigati zublje proti nebu, bo morda verjel, da je kapetan Blood mož, ki drži svojo besedo. Zdaj lahko greste, Don Francisco."

Komaj je governor odšel, je stopil pred Blooda Cahusac, ki je prišel po njegov odgovor, da ga poneso ostalim. Bil je bled v obraz in roke so se mu tresle, ko jih je dvignil v protestu.

"Pri Bogu, kaj bo pa zdaj?" je vzkliknil in ne da bi čakal odgovora, je rentočil: "Saj sem vedel, da ne boste tako lahko ustrašili admiralu. On nas drži v pasti in to tudi dobro ve. Vi pa še vedno sanjate, da se bo uklonil vašim pogojem. Vaše nespametno pismo je zdaj zapечатilo našo usodo."

"Ali si gotov?" ga je vprašal kapetan Blood mirno, ko je oni utihnil, da bi spet zasopel, zakaj vsa sapa mu je že pošla.

"Ne, nisem še gotov!" "Torej prihrani mi ostalo! Če mi nimaš ničesar drugega povedati, nam tvoje gobeždanje ne bo razvozlaš uganke, ki je pred nami!"

"Ampak, kaj mislite zdaj prav za prav storiti? To mi povejte!"

To ni bilo vprašanje, marveč zahteva.

"Kako, pri sto vragih, naj to vem? Upal sem, da imaš morda ti sam kakšne ideje. Ker pa vidim, da je vse, kar te skrbi, samo to, kako bi rešil svojo kožo ter kožo sebi enakih, zato ti je na prosto dano, da nas zapustiš. Nobenega dvoma ni, da te bo španski admiral celo zdaj, ko je že prilično pozno, z veseljem sprejel, zakaj kolikor vas pride k njemu, toliko manj bo nas. Kot posebno darilo vam bomo dali še eno naših bark, potem pa odplujte ali pa se pridružite Don Miguelu! Malo me briga."

"To bodo imeli odločiti šele moji možje," je odvrnil Cahusac slabovoljno.

Naslednjega jutra je Cahusac spet poiskal kapetana Blooda.

"Prišel sem, kapetan, da vam sporočim, da vas prijemljemo za besedo." Blood, ki je hodil po sobi gor in dol, se je ustavil, prekrizal roke na hrbtu ter malomarno pogledal Cahusaca.

Cahusac pa je prišel pojasnjevati stvar. "Snoči sem poslal enega svojih mož s pismom do španskega admirala. Sporočil sem mu, da smo pripravljeni kapitulirati, če nam da besedo, da smemo svobodno odpluti z vojnimi častmi. In davi sem prejel njegov odgovor. Sporočil nam je, da pristane na naše pogoje če obljubimo, da ne bomo odnesli ničesar s seboj. Moji možje se že vkrcavajo. Odplu-

li bomo nemudoma."

"Srečno pot!" je vzkliknil Blood ter se obrnil, da bi odšel.

"Mar je to vse, kar mi imate povedati?" je vzkliknil Cahusac.

"Ne, so še druge stvari," je rekel Blood preko svojega ramena, "pa vem, da jih ne bi rad slišal."

"Ha, torej je 'zbogom' moj kapetan!" Nato je še pristavil: "Nekaj mi pravi, da se ne bova več videla."

"To je moje upanje," je pritrtil kapetan Blood.

Cahusac je nevoljen odšel. Še predpoldnem je bil že na potu s svojimi ljudmi, kakih šestdeset mož po številu, ki so šli z njim kljub vsemu prigovarjanju Ybervilla, ki jih je hotel odvrti od te namere. Španski admiral je držal besedo ter jih pustil svobodno odjadrati, kar je bilo več, kakor je kapetan Blood od njega pričakoval.

Komaj so dezertirji dvignili sidro ter odpluli, ko so kapetanu Bloodu sporočili, da bi governor spet rad z njim govoril.

Kapetan Blood ga je prijazno sprejel.

"Dobro jutro, Don Francisco!" ga je pozdravil. "Požar mesta sem odložil do večera. Ponoči bo namreč pogled na ogenj mnogo veličastnejši."

Don Francisco, nervozen starejši možak, visokega rojstva in nizke življenjske sile, je pričel takoj na plan.

"Prišel sem, Don Pedro, da vam sporočim, da če tri dni počakate z upepelitvijo mesta, bom poskrbel, da dobite odkupnino, katero zahtevate in katere Don Miguel noče izplačati."

Kapetan Blood ga je pogledal.

"Pa kje jo boste dobili?" je vprašal presenečen.

Don Francisco je zmajal z glavo. "To mora ostati moja skrivnost," je rekel. "Vem, kje bi jo bilo dobiti in moji rojaki morajo k njej prispevati. Dajte mi tri dni časa, pa vam zagotavljam, da boste v vsem zadovoljeni. Medtem pa naj ostane kot talec pri vas moj sin, ki bo jamčil, da se jaz res vrnem."

"Pri vseh svetnikih!" je vzkliknil kapetan Blood. "Pogumen človek ste, Don Franci-

sco, da pridete k meni s takimi predlogi! Da mi namreč v brk poveste, da je mogoče spraviti odkupnino skupaj, pa vendar ne poveste, kako. Ali ne mislite, da boste postali zgovornejši, če se vam nekoliko opali prste?"

Don Francisco je še za spoznanje bolj prebledel, kakor je bil že bled, vendar je spet odkimal z glavo.

"Mučenja so se posluževali Morgan, L'Ollonais in drugi pirati. Toda to ni način kapetana Blooda. Če ne bi bil o tem prepričan, ne bi bil toliko povedal."

Kapetan se je zasmejal.

"Ah, vi stari maček! Zdaj brenkate na moje samoljubje, kaj ne?"

"Ne, na vašo čast, kapetan."

"Na čast pirata? Mar ste zblazneli?"

"Ne na čast pirata! Na čast kapetana Blooda!" je vztrajal Don Francisco. "O vas gre slo-

ves, da bijete svoje bitke kot gentleman."

Kapetan Blood se je spet zasmejal, in sicer je bil to tako trpek in grenak smeh, da se ga je Don Francisco resnično ustrašil.

"Tak zato si hočete izprositi tri dni časa?" je rekel kapetan Blood. "Prav dobili jih boste. Koliko mezigov pa potrebujete? Skrbel bom, da jih dobite."

In Don Francisco je odšel po svojem poslu, pustec kapetana Blooda za seboj v njegovem mešanem občutju trpkosti in zadovoljstva.

Točno tretji dan se je pojavil governor v Maracaybo s karavano mezigov, otovorjenih z zlatom, in s čredo sto glav go-

vedi, ki so jo gonili zamorski suznji.

(Dalje prihodnjič)

URADNE URE

Uradne ure uredništva in uprave "Ameriške Domovine" so sledeče: v ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih: od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Ob sredo: od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Ob soboto: od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih je uradno zaprt.

Zahvala

Žalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede ter nas je za vedno zapustil ljubljani soprog in oče.

JOHN DEJAK

Umril je 9. marca 1936. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam na Calvary pokopališče kjer smo ga položili k večnemu počitku.

Želimo se tem potom najlepše zahvaliti vsem, ki so položili tako krasne vence h njegovi krsti in sicer: Mr. in Mrs. J. Dejak in družina; Mr. in Mrs. F. Dejak in družina; Mr. in Mrs. N. Grecenin in družina; Mr. J. Dejak; Mr. in Mrs. L. Pirnat in družina; Mr. in Mrs. F. Zupc; Mr. in Mrs. A. Kure in družina; Mr. P. Levstek; Mr. in Mrs. J. Sluga; Mr. in Mrs. L. Polis in družina; Mr. in Mrs. A. Bolko in družina; Mr. in Mrs. J. Kožel in družina; Mr. in Mrs. B. Boldan; Mr. in Mrs. F. Revere; Mr. in Mrs. J. Pianec; Mr. in Mrs. A. Blatnik in družina; Kling and Sokach boys; Mr. in Mrs. A. Jelercic; Mr. P. Conte in družina; Fellow Workers of KA Works American Steel and Wire; društvo V boj, št. 53 SNPJ in Napredni Slovenci, št. 5 SDZ.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in sicer: Mrs. Mary Dejak, Mr. in Mrs. L. Zore, Mr. in Mrs. F. Glavan, Mr. in Mrs. J. Janc, Mrs. Grabler, Mr. A. Kovtar, Mr. in Mrs. J. Krajč, Mr. in Mrs. A. Kristofele, Mr. in Mrs. A. Kristofele, Jr., Mr. in Mrs. J. Longar, Mr. in Mrs. F. Sepec, Mr. in Mrs. F. Revere, Mr. in Mrs. F. Markic, Mr. in Mrs. M. Grimsic, Mr. in Mrs. F. Krall, Mrs. M. Ostanek, Mr. M. Petek, Mr. in Mrs. F. Zupan, Mr. in Mrs. C. Skufca, Mr. in Mrs. C. Lah, Mr. in Mrs. M. Klemencic, družina Penko, Mr. J. Brodnik in Miss R. Kristofele.

Dalje srčna hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo in sicer: Mr. J. Dejak, Mr. N. Grecenin, Mr. A. Kure, Mr. J. Sluga, Mr. J. Janc, Mrs. J. Pianec, Mr. M. Petek in Mrs. J. Dolence.

Hvala tudi onim, ki so ga prišli kropiti ko je ležal na mrtvaškem odru ter onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi pogrebem, ki so nosili krsto.

Hvala pogrebniemu zavodu A. F. Svetek za vzorno urejen pogreb. Lepa hvala tudi častiljivim g. duhovnikom za opravljene cerkvene obrede.

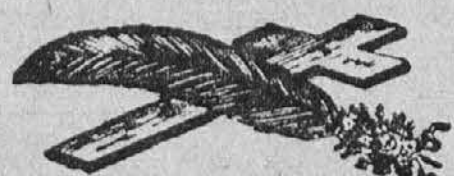
Posebno zahvalo naj prejmejo: Mrs. Mary Sluga, Mr. in Mrs. Louis Pirnat, družina Revere in družina Kure za vso pomoč in tolažbo ob uri smrti.

Ti, dragi nepozabni sporeg in oče, počivaj v miru in rahla naj ti bo ameriška zemlja.

Žalujoci ostali:

MARY, soproga;
MARY in EDWARD, sin in hčer.

Cleveland, Ohio, 23. marca, 1936.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Glebočo užaloščen naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebržko vest, da je umrla naša blaga soproga in mati

Ana Legan

ROJENA NOVAK

v starosti 39 let. Umrila je dne 19. februarja 1936. Pokopali smo jo dne 21. februarja 1936.

Tem potom se iskreno zahvalimo Rev. Alois Bazniku za cerkvene obrede. Hvala tudi Mr. Ivan Zormanu za lepo petje. Prisrčna hvala vsem onim, ki so darovali za svete maše, vsem, ki so položili krasne vence na krsto pokojne in vsem za darove v gotovini kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu.

Zahvalimo se vsem za tolažbo in ki ste jo prišli pokropiti in ki ste čuli in molili in se udeležili pogreba.

Lepa hvala pogrebniku Louis Perfella za simpatično vodstvo pogreba.

Tebi, predraga soproga in mati, želimo da počivaš v miru v zasluženem pokoju in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Zalujoci ostali:

JOHN LEGAN, soprog;

JOHN in FRANK, sinova; ANNA, hčer.

Cleveland, Ohio, 24. marca 1936.

DANAŠNJI PROGRAM

GRDINA & SINOVI

RAZSTAVA

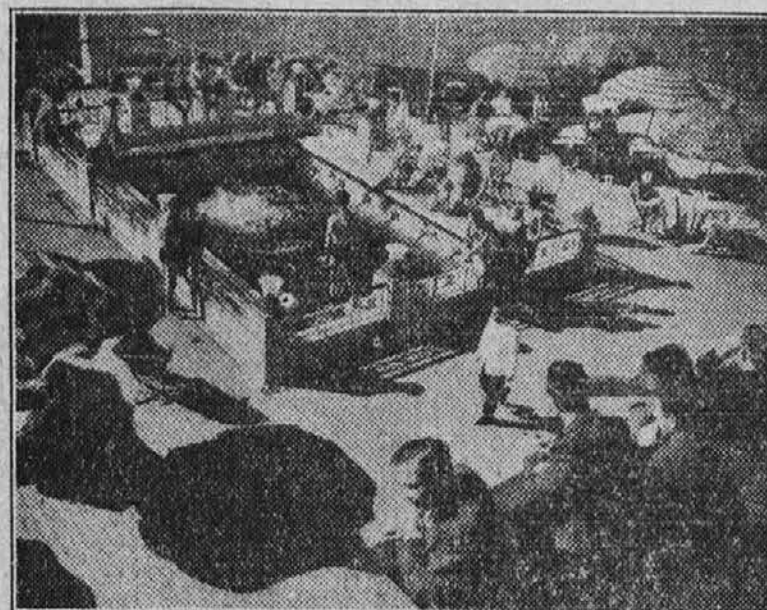
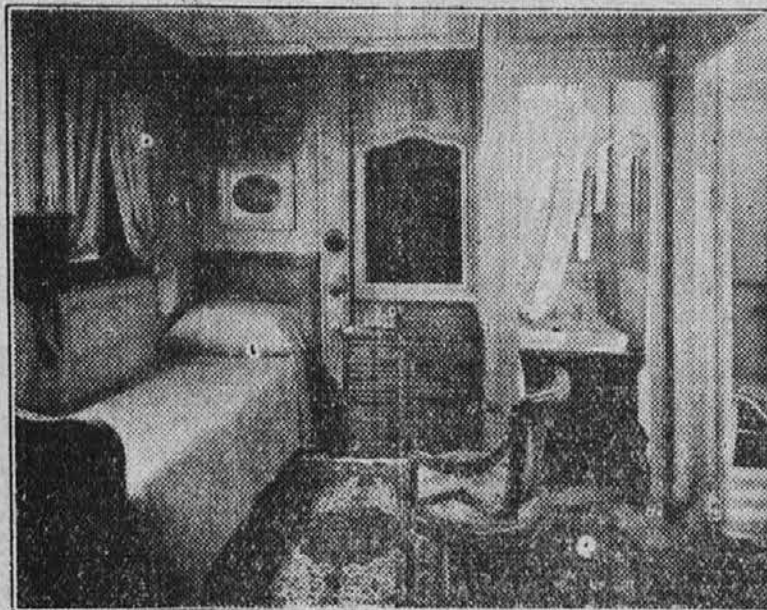
RAZSTAVA ŽENSKE MODE—To je razstava, katere se bo hotela udeležiti vsaka ženska, stara ali mlada. To razstavo priredi Grdina Shoppe ter se bo pokazalo najnovejšo žensko modo in kako se pravilno nosi. Celo moški bodo to radi gledali. Ker pravijo, "saj veste, da obleka naredi žensko."

A. GRDINA & SINOVI

6019 ST. CLAIR AVE.

15301 WATERLOO RD.

Prva slovenska trgovina pohištva v Clevelandu

S pričetkom plozbe parnikov, ki odplujejo iz New Yorka (Conte di Savoia 25. aprila in Rex 9. maja), bo parobrodna družba Italian Line poseben razred na teh parnikih odpravila in ga izročila turistovskemu razredu. Zgornja slika kaže kabino prvega razreda na ladji Rex, ki bo sedaj del turistovskega razreda. Spodaj na sliki pa vidite Lido krov na Rexu ter kopališče, ki se bo dal sedaj na razpolago turistovskemu razredu.